

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	20 ก.ค. 2555	22	7775	5

ร้อยเรื่อง
เมืองลำานนา
ปีที่ ๑๔

ถนนท่าแพ เส้นทางสาย เศรษฐกิจเชียงใหม่

ช่วงเมื่อกว่า 80 ปีที่แล้ว ถนนสายต่างๆ ของเชียงใหม่ ผู้คนจะนิยมเดินทางด้วยการเดิน ส่วนการใช้รถจักรยาน หรือ รถถีบ จะมีน้อยมากนอกเสียจากคนมีเงินมีฐานะจะนิยมใช้รถจักรยานเท่านั้น ส่วนรถยนต์แทบไม่มีให้เห็นเลยส่วนใหญ่จะเป็นพวกเจ้านาย คหบดี ดังนั้นสมัยก่อนหากใครมีรถจักรยานปั่นใช้ก็นับเป็นเรื่องเท่อย่าบอกใคร...

เชียงใหม่ได้ชื่อว่าเป็นเมืองแห่งการค้าที่สำคัญของภาคเหนือ นอกเหนือจากถนนช้างคลาน แหล่งค้าขายขนาดใหญ่ใจกลางเมืองแล้ว หากย้อนไปในอดีตเมื่อราว 50 - 60 ปีก่อน ถนนท่าแพนับว่าเป็นถนนสายการค้าที่สำคัญอีกแห่งหนึ่ง

ของเชียงใหม่ ตลอดสองข้างทางจะร้านค้าของชาวจีนตั้งเรียงราย จนกระทั่ง ในสมัยก่อนร้านค้าสองฟากถนนเป็นของ

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	20 ก.ค. 2555	22	7775	5

ปัจจุบันร้านค้าเหล่านั้นก็ยังคงเปิดดำเนินการอยู่

ในสมัยก่อนร้านค้าสองฟากถนนท่าแพตั้งแต่บริเวณสี่แยกอุปกุด
เรื่อยไปจนถึงบริเวณวัดแสนฝาง ส่วนมากจะเป็นร้านค้าของพ่อค้าชาว
พม่าและชาวตองสู เวลานั้นพ่อค้าชาวจีนยังมีน้อยส่วนคนไทยหรือคน
พื้นเมืองแทบไม่มีเลย พ่อค้าชาวพม่าและตองสูเหล่านี้ มักจะนิยมเดินทาง
ค้าขายไปมาระหว่างเมืองเชียงใหม่กับเมืองมะละแหม่งของพม่า โดยใช้ช้าง
หรือวัวต่าง ม้าต่างบรรทุกสินค้าผ่านเข้าออกที่ด่านอำเภอแม่สอด จังหวัด
ตาก นำสินค้าจากเชียงใหม่ไปแลกเปลี่ยนกับสินค้าของพม่า จากนั้นก็จะนำ
มาจำหน่ายที่ร้านค้าบริเวณถนนท่าแพ

ถนนท่าแพเชียงใหม่ หรือที่ชาวบ้านเรียกว่า “ถนนต้าแป” เป็นย่าน
การค้าที่สำคัญแห่งหนึ่งของเมืองเชียงใหม่มาตั้งแต่อดีต แม้ว่าปัจจุบันจะมี
แหล่งการค้าแห่งใหม่เกิดขึ้นมากมายทั่วมืองแต่ชื่อเสียงและมนต์เสน่ห์
แห่งถนนท่าแพยังคงไว้ซึ่งกลิ่นอายของถนนสายการยุคโบราณเสมอมา

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	210 ก.ย. 2555	22	775	5

ชาวพม่า ซึ่งเปิดขายสินค้าจำพวกเสื้อผ้า โดยทางร้านจะนำเสื้อผ้าออกมาแขวนห้อยอยู่หน้าร้านเป็นแถว ในหนังสือของ บุญเสริม สาตราภัย ชื่อ “ลานนาไทยในอดีต” ซึ่งมีภาพเก่าของถนนท่าแพเป็นภาพที่หาดูได้ยากในปัจจุบัน ในหนังสือดังกล่าวพูดถึงถนนท่าแพว่า บริเวณสองข้างทางของถนนท่าแพจะนิยมขายเสื้อผ้าซึ่งเป็นร้านค้าของชาวพม่า ส่วนในภาพที่เห็นผู้หญิงขี่รถจักรยานสองล้อคือบริเวณที่เป็นห้างต้นตราภักดิ์ในปัจจุบัน ถัดไปอีกเล็กน้อยจะสังเกตเห็นว่าตรงนั้นมีตรอกแคบๆ มีรั้วไม้สละลายอยู่หัวมุมบ้านไม้ชั้นเดียว บ้านหลังนี้ต่อมากลายเป็นโรงหนังมีชื่อของเชียงใหม่ชื่อ “โรงหนังตงเฮง” ต่อมาก็ได้กลายเป็นโรงยาผี มีคอชียาระดับ

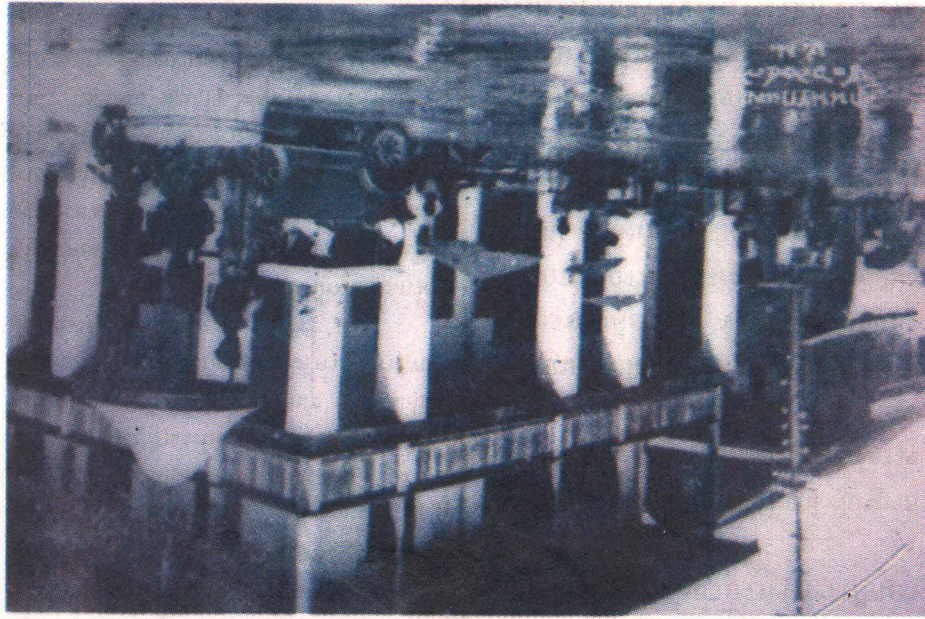
เก้าอี้เจ้าสาว อาเสี้ย อาแปะ แม้กระทั่งกุฏิเจ้าเข้าไปสูบผืนในโรงผืนแห่งนี้เป็นจำนวนมาก จนกระทั่งสมัยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ อดีตนายกรัฐมนตรีได้สั่งให้มีการเลิกสูบผืนทั่วประเทศ โรงผืนแห่งนี้จึงได้เลิกกิจการ

ช่วงเมื่อกว่า 80 ปีที่แล้ว บนถนนสายต่างๆ ของเชียงใหม่ ผู้คนจะนิยมเดินทางด้วยการเดิน ส่วนการใช้รถจักรยาน หรือ รถถีบ จะมีน้อยมากนอกเสียจากคนมีเงินมีฐานะจะนิยมใช้รถจักรยานเท่านั้น ส่วนรถยนต์แทบไม่มีให้เห็นเลยส่วนใหญ่จะเป็นพวกเจ้านาย คหบดี ดังนั้นสมัยก่อนหากใครมีรถจักรยานปั่นโซ่ก็นับเป็นเรื่องเพ้อย่าบอกใคร

ส่วนอีกภาพหนึ่งก็เป็นภาพถ่ายถนนท่าแพ สันนิษฐานว่าถ่ายจากบริเวณทางม้าลายใกล้กับห้างต้นตราภักดิ์ และน่าจะเป็นคนละสมัยกันกับภาพแรก ระยะเวลาต่างกันไม่มากนักคงไม่เกิน 10 ปี ซึ่งถ้าสังเกตให้ดีจะเห็นราวสะพานแม่ข้าวอยู่ด้านหลังของผู้หญิงสองคนซึ่งเดินอยู่ตรงกลางภาพ สมัยนั้นสะพานแม่ข้าวสร้างด้วยไม้ ส่วนร้านค้าสองฟากถนนเป็น

ชื่อหนังสือพิมพ์ เชียงใหม่นิวส์	วันที่ 210 ก.ค. 2555	ปีที่ 22	ฉบับที่ 7775	หน้า 5
------------------------------------	-------------------------	-------------	-----------------	-----------

โรงแฉะไม้ชั้นเดียวหลังคามุมกระเบื้องดินเผาซึ่งเป็นที่นิยมในสมัยนั้น นอกจากนั้นบริเวณใต้ต้นไม้ใหญ่ในภาพเดียวกัน จะเห็นศาลาประตุน้ำวัด แสนผางเป็นเงาตะคุ่ม ด้านตรงข้ามกับศาลาวัดแสนผางก็คือบริเวณโรง ภาพยนตร์ศรีวิศาล ซึ่งเป็นโรงหนังที่ทันสมัยที่สุดในสมัยนั้น ปัจจุบันได้เลิก กิจการไปแล้วหลังจากที่ได้มีโรงหนังเกิดขึ้นเป็นจำนวนมากในเชียงใหม่ ส่วนริมทางเท้าใกล้กับผู้หญิงสองคนจะเห็นคล้ายกับถังวางอยู่ไม่ใช่ถังขยะ แต่เป็น “ก๋วยหวาย” หรือกระบุงหวายสำหรับใช้ใส่ของเดินทางไกล สมัย ก่อนไม่มีกระเป๋าดูทางเมื่อเวลาชาวบ้านจะนำสินค้าไปขายยังต่างเมือง ก็จะนำก๋วยหวายนี้ใส่สินค้าแล้วบรรทุกบนหลังวัวหรือหลังม้า

ก๋วยหวายนี้เป็นกระบุงสานด้วยหวายรูปสี่เหลี่ยม ข้างบนมีฝาปิด เปิดได้ เมื่อเวลาเปิดฝาดอกจะมีชั้นตะแกรงสานด้วยไม้ไผ่อย่างบาง สำหรับ วางสิ่งของเบ็ดเตล็ด ก๋วยหวายจะมีน้ำหนักเบาและทนทานมาก ส่วนตรงข้าม ก๋วยหวายจะเห็นคอกสี่เหลี่ยมล้อมต้นมะฮอกกานี ซึ่งเพิ่งปลูกได้ไม่นาน

หลังจากนั้นมาถนนท่าแพก็มีความเจริญขึ้นตามลำดับ ร้านค้าที่ เคยเป็นโรงไม้ชั้นเดียวก็เปลี่ยนมาสร้างด้วยอาคารพานิช 2 ชั้น และมี พ่อค้าชาวจีนเข้ามาตั้งร้านค้าจำหน่ายสินค้าเพิ่มมากขึ้น จนชื่อเสียงของ ถนนท่าแพกลายเป็นถนนสายการค้าที่สำคัญของเมืองเชียงใหม่ แต่เมื่อ เมืองเชียงใหม่มีความเจริญมากยิ่งขึ้นมีพ่อค้านักธุรกิจเดินทางเข้ามาค้าขาย ในเชียงใหม่เพิ่มขึ้น ย่านการค้าของเชียงใหม่จึงกระจายออกไปอยู่ทั่วเมือง ความสำคัญของถนนท่าแพก็ลดลง อย่างไรก็ตามแม้ว่าถนนเศรษฐกิจ และการค้าของเชียงใหม่จะมีมากขึ้น แต่เสน่ห์ของถนนท่าแพในความ ทรงจำของคนยุคก่อนก็คือถนนแห่งการค้าสายแรกในยุครุ่งเรืองของ เชียงใหม่

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้

00106

NORTH CLIPPING 2556/

ชื่อหนังสือพิมพ์ เชียงใหม่นิวส์	วันที่ 20 ก.ค. 2555	ปีที่ 22	ฉบับที่ 7775	หน้า 5
------------------------------------	------------------------	-------------	-----------------	-----------

เอกสารและภาพประกอบ ลานนาไทยในอดีต
โดย บุญเสริมสาตราภัย
จักรพงษ์ คำบุญเรือง jakrapong@chiangmainews.co.th.